

**Підсумки діяльності колективу Ніжинського державного
університету імені Миколи Гоголя у 2014 р.**

Шановні колеги !

Насамперед дозвольте привітати весь колектив нашого університету з наступаючим Новим роком та побажати міцного здоров'я та творчої наснаги.

Завершується ще один рік у нашому житті і у житті вузу, що є підставою для того щоб ретельно проаналізувати його результати та підвести підсумки нашої роботи, визначити нові пріоритети та завдання.

Яким же був для нашого колективу 2014 р. ? Якщо коротко: надзвичайно важким. Це пояснюється тим, що цього року на життя нашого університету крім вже звичних проблем (складної демографічної ситуації, загострення конкуренції вузів) додалися нові – драматичні події у Криму та на Сході України, розгортання АТО, різке загострення практично всього спектру соціально-економічних проблем. І у цих умовах ми повинні були завершити акредитацію вузу в цілому за четвертим рівнем і розпочати на вузівському рівні імплементацію нового Закону про вищу освіту. Отже, 2014 р. для нас видався дуже складним та напруженим. Ну а тепер більш детально про його результати.

Підготовка педагогічних кадрів

Пріоритетним функціональним завданням нашого університету є підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних на ринку праці фахівців. (**Таблиця 1**).

***Таблиця 1. Випуск студентів денної форми навчання
(спеціалісти і магістри)***

Показник \ Рік	2010	2011	2012	2013	2014	У порівнянні з минулим роком
Кількість випускників	478	490	432	413	425	+12
у тому числі магістрів	59	48	60	92	107	+15
% випускників, які отримали дипломи з відзнакою	26.9%	18.0%	24%	19,4%	13,64%	-5,76%

% випускників, які склали державні экзамени на „5” і „4”	84.5%	76.2%	70.5%	70.8%	59,5%	-11,3%
Кількість випускників, які не склали державні экзамени	–	6	5	4	4	0

Серед позитивних процесів слід відзначити наступні:

1) Зростання кількості випускників у цілому та у тому числі випускників магістерських програм.

2) Порівняно низький відсоток випускників, які не склали державні экзамени (менше 1%).

Водночас, помітно зменшилася кількість випускників, які склали державні экзамени на „5” і „4” та отримали дипломи з відзнакою.

Дещо іншою є динаміка процесів на заочній формі навчання (**Таблиця 2**).

Таблиця 2. Випуск студентів заочної форми навчання (ОКР «спеціаліст»)

Показник \ Рік	2010	2011	2012	2013	2014	У порівнянні з минулим роком
Кількість випускників	784	682	521	329	313	-16
Кількість випускників, які отримали диплом з відзнакою	6	4	9	12	5	-7
% випускників, які склали державні экзамени на „5” і „4”	45%	48.1%	36.7%	28.7%	38,6%	+9,9%
Кількість випускників, які не склали державні экзамени	3	10	6	4	4	0

Серед здобутків можна відзначити:

1. Збільшення майже на 10% кількості випускників, які склали державні экзамени на „5” і „4”.

2. Стабілізацію відносно невеликої кількості випускників, які не склали державні іспити.

Серед недоліків слід назвати:

1. Зменшення кількості випускників, які отримали диплом з відзнакою.
2. Вже традиційне, хоча й не таке різке, як у попередні роки, скорочення кількості випускників.

У контексті аналізу даних про випуск спеціалістів і магістрів, підготовлених університетом, слід відзначити систематичну роботу ректорату, деканатів та інших структур університету щодо працевлаштування випускників: 77% випускників 2014 р., які навчалися за кошти державного бюджету, забезпечені робочими місцями відповідно до замовлень органів управління освітою.

Вступна кампанія.

Для кожного вузу після випускних іспитів наступає гаряча пора вступної кампанії. Які ж ми маємо результати у 2014 р. ? (**Таблиця 3**)

***Таблиця 3. Динаміка прийому студентів на 1-й курс
за останні 5 років***

Рік	2010	2011	2012	2013	2014
Показник					
Державне замовлення на денну форму навчання	425	381	410	397	394
Кількість студентів зарахованих на денну форму навчання за контрактом	192	81	151	102	81
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу на денній формі навчання	31.1%	17.5%	27.0%	20.4%	17,0%
Державне замовлення на заочну форму навчання	63	48	63	58	55
Кількість студентів, зарахованих на заочну форму навчання за контрактом	209	134	94	71	48
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу заочної форми навчання	76.8%	73.6%	60.0%	55.0%	46,6%
% студентів-контрактників					

від загального контингенту студентів, зарахованих на I курс	45.1%	33.4%	34.1%	27.4%	20,6%
Загальна кількість студентів, зарахованих на I курс	889	644	718	628	578
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів на I курс (порівняно з попереднім роком)	-10.8%	-27.6%	+11.5%	- 12.5%	- 7,8%

Перше враження: ми не падаємо так обвально як у 2011 р., але і не зростаємо як у 2012 р. А тепер більш детально:

Позитивно, що ми виконали державне замовлення. Практично на 30% зріс набір до магістратури. Разом з тим:

1. На 7,8% зменшився загальний контингент студентів-першокурсників порівняно з 2013 р.
2. Майже на 7% серед набраних на перший курс скоротилась частка студентів-контрактників.
3. Суттєво скоротилась серед першокурсників кількість студентів-заочників.

Основні причини негативних тенденцій:

1. **Прогресуюче погіршення демографічної ситуації.** Зокрема, у 2014 р. на зовнішнє незалежне тестування зареєструвалося 297 тис. осіб. Це майже на 25 тис. менше ніж у 2013 р. Акцентую, у 2014 р. кількість зареєстрованих для здачі ЗНО порівняно з 2013 роком зменшилась на 7,8%, рівно настільки (7,8%) зменшився і наш набір студентів на I курс у 2014 р. порівняно з попереднім роком.
2. **Офіційне скорочення кількості місць державного замовлення.**
3. **Скорочення практично вдвічі терміну прийому документів, що в умовах напруженої ситуації у державі негативно вплинуло на процес набору (особливо на заочне відділення).**

Помітне скорочення кількості першокурсників та значний випуск фахівців за ОКР бакалавра, спеціаліста та магістра призвели до відчутного скорочення загального контингенту студентів університету (**Таблиця 4**).

Таблиця 4. Динаміка змін в загальному контингенті студентів протягом 2010-2014 рр.

Показник \ Рік	2010	2011	2012	2013	2014	У порівнянні з минулим роком
Контингент студентів	5234	4231	3828	3471	3055	-416
у т.ч.: за держ. замовленням	2268	2129	2087	2070	2075	+5
на умовах контракту	2966	2102	1741	1401	980	-421
% студентів, які навчаються на умовах контракту	56.7%	49.7%	45.5%	40.4%	32,1%	-8,3%

Основні тенденції:

1. Загальний контингент студентів зменшився майже на 12%.
2. Відсоток студентів-контрактників у загальному контингенті скоротилася на 8,3%.

У цьому контексті варто згадати і про проблему відрахувань студентів у нашому університеті. (**Таблиця 5**). Ми її так і не вирішили.

Таблиця 5. Загальна кількість відрахованих студентів за період 2009 – 2014 рр.

	2009-2010 н.р	2010-2011 н.р	2011-2012 н.р.	2012 – 2013 н.р.	2013-2014 н.р.	Всього
відраховано за невиконання навчального плану у зимову сесію	101	75	62	41	56	335
відраховано за невиконання навчального плану у	118	116	71	96	86	487

літню сесію						
З інших причин	175	87	128	168	170	728
ВСЬОГО:	394	278	261	305	312	1550

Судить самі: кількість відрахованих студентів у минулому навчальному році 312 осіб. За останні п'ять роки це другий за величиною результат у сфері відрахування. З одного боку, це фактично 54% тієї кількості студентів, які ми взяли на перший курс у 2014 р., а з іншого – якщо б ми стільки не відраховували, то стабілізували б загальний контингент вузу, який би міг залишатися майже на рівні 2013 р.

Навчальна робота

Які ж процеси розгорталися у сфері навчальної роботи у нашому вузі в 2014 р ?

1. **Акредитація.** Безперечно центральною подією минулого навчального року був процес повторної акредитації більшої частини спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців в нашому вузі:

- ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» «Хімія»;
- ОКР «бакалавр», «спеціаліст» «Дошкільна освіта», «Соціальна педагогіка», «Хореографія (за видами)», «Практична психологія (за видами)»;
- ОКР «бакалавр» «Психологія», «Інформатика».

Крім того, вперше акредитувалися спеціальності ОКР «магістр» «Археологія» та «Управління навчальним закладом (за типом)». Це дозволило успішно пройти повторну акредитацію вузу в цілому за четвертим рівнем.

З цією метою:

- виконано величезний обсяг робіт з приведення навчальної документації у відповідність до діючих нормативних документів МОН України;
- здійснено значну роботу в плані проведення акредитаційного самоаналізу та підготовки акредитаційних справ.

Розпочато повторну акредитацію напрямів підготовки ОКР «бакалавр» «Історія», «Філологія (переклад)», «Прикладна фізика» та спеціальностей ОКР

«спеціаліст», «магістр» «Психологія», Мова і література (англійська), Мова і література (німецька).

Університет успішно в червні 2014 року пройшов процес повторної акредитації в цілому і підтвердив свій IV рівень. Я дуже вдячний колективу університету, який напружено та плідно попрацював минулого навчального року над організацією та проведенням акредитації вузу в цілому.

2. **Розгортання масштабної роботи щодо імплементації Закону України «Про вищу освіту».** Розроблені нові навчальні плани для ступеня підготовки «магістр» відповідно до норм Закону (перехід на 30-годинний кредит, 25% дисциплін навчального плану обираються студентом). Рішенням Вченої ради університету від 27 листопада 2014 р. схвалено стратегію розвитку університету в контексті впровадження норм Закону України «Про вищу освіту» в навчально-виховний процес, яка передбачає подальшу модернізацію та приведення нормативно-правової бази до норм цього Закону.

3. **Активізація діяльності Науково-методичної ради університету.** Лише протягом першого семестру 2014 року у нашому вузі було проведено чотири засідання цього дорадчого органу, на яких було розглянуто пріоритетні завдання модернізації методичної сфери вузу. Зокрема, це форми і методи підвищення якості освіти; зарубіжний досвід організації навчального процесу (на матеріалах Польщі); інформаційний менеджмент в університеті; сучасний стан та шляхи посилення присутності вузу у науково-освітньому інформаційному просторі тощо. Приємно, що засідання Науково-методичної ради університету дедалі частіше перетворюються на дискусійний майданчик, де обговорюються як нагальні конкретні питання сьогодення університету так і стратегічні перспективи його розвитку.

4. **Розширення кількості баз практики.** З метою організації та забезпечення практичної підготовки фахівців університетом укладено 88 угод про співпрацю з базовими закладами, що на четверть більше ніж у 2012 р. Постійного оновлення бази практик вимагає поява нових спеціальностей. Позитивно, що навчальним відділом спільно з викладачами філологічного, історико-юридичного та природничо-географічного факультетів підготовлено

методичні рекомендації з педагогічної практики для студентів денної та заочної форми навчання.

5. Поступальний розвиток у нашому вузі військової підготовки студентів денної форми навчання за програмою підготовки офіцерів запасу. Зокрема, згідно з договором, укладеним із Сумським державним університетом, на базі військової кафедри вказаного університету відбувся перший випуск 13 офіцерів запасу зі студентів нашого університету.

6. Позитивні зрушення у розвитку університетської бібліотеки:

- Створено внутрішньо-бібліотечну комп'ютерну мережу, інтегровану в загальну мережу університету.
- В усіх читальних залах бібліотеки створено зони Wi-Fi.
- Запроваджено автоматизовану інформаційну систему «ІРБІС-64», що дозволило створити потужну технічну базу для майбутньої автоматизації усіх бібліотечних процесів.
- Оптимізовано процес створення баз даних бібліотеки – «Електронного каталогу» (на 1 грудня 2014 року містить 221556 бібліографічних записів), «Електронна бібліотека» (налічує 918 повнотекстових версій видань Видавництва НДУ, що були опубліковані за період з 2005 року) та «Рідкісна книга» (17978 бібліографічних описів стародруків, рідкісних та цінних видань, є доступною в локальній мережі бібліотеки).
- У грудні 2014 року бібліотека університету вступила до проекту «Електронна бібліотека України». Цей крок вже на початку наступного року дасть можливість нашому університету отримати доступ до електронних журналів, електронних книг, наукових баз даних світових інформаційних ресурсів.

Проблеми та вузькі місця у сфері навчально-методичної роботи

Нажаль, у сфері навчально-організаційної роботи ми так і не вирішили чотири «вічні» проблеми:

1. Відсутність нових ідей у сфері організації профорієнтаційної роботи та недостатня мобілізація для її проведення існуючих ресурсів.

2. Надзвичайно уповільнена реакція структур університету на проблему адаптації студента-першокурсника
3. Пробуксовування вирішення проблеми аудиторного фонду.
4. Неналежна в контексті націленості на підвищення якості надання освітніх послуг увага методичній роботі.

Ще раз підкреслюю, нажаль ми не вирішили цих проблем, хоча в минулому році я пропонував адекватний ситуації рецепт на основі сучасних принципів освітнього менеджменту : адресності, системності та включеності .

Наукова робота та міжнародна діяльність

1. Досягнення стабільно високого результату у сфері захисту дисертаційних робіт (Рис. 1. Табл. 6) .

У 2014 році відбулися захисти 8 кандидатських дисертацій (Конончук І.М. (кафедра історії України та політології), Горянська А. М. (кафедра психології), Шевченко Н.О. (на умовах контракту), Геєць І.В. (кафедра права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін), Крупенко О.В. (кафедра історії України та політології), Крикун Л.С. (кафедра української літератури), Прохоренко Є.Є. (кафедра російської і зарубіжної літератури та історії культури), Гетьман Т.О. (кафедра загальної та практичної психології). Крім того, у січні 2015 р. відбудуться захисти Кириленко С.О. (кафедра історії України та політології), Данильченко І.В. (кафедра германської філології).

Позитивно, що у 2014 р. ми не лише захистили значну кількість дисертацій, а й створили потужний резерв для прориву в 2015 р. Зокрема, ще 8 викладачів планують захистити кандидатські дисертації найближчим часом: Шугалій Н.Є., Ярмач Н.О. (кафедра прикладної лінгвістики), Давиденко О.В. (кафедра англійської мови та методики викладання), Сватенкова Т.І. (кафедра загальної та практичної психології), Стадник Д.О. (випускник аспірантури на умовах контракту), Ткаченко Л.І. (випускниця аспірантури), Наказна І.М., Ковтун А.Ю. (кафедра загальної та практичної психології) .

За останні 9 років (2006-2014 рр.) викладачами вузу було захищено 104 кандидатських і 11 докторських дисертацій. Якщо взяти попередні 9 років

(1997-2005 рр.), то ці показники відповідно становлять – 68 кандидатських і 6 докторських. Таким чином маємо прорив з захисту кандидатських дисертацій в 1,6 рази, а докторських – в 1,8 рази.

2. **Посилення позитивних тенденцій у розвитку аспірантури.** Мова йде про те, що у 2014 р. аспірантура не лише збільшила кількість спеціальностей за якими здійснюється підготовка, а й зросла чисельно (**Табл.7**) Зокрема, цього року Міністерство освіти і науки України дозволило розширити перелік спеціальностей в аспірантурі університету ще на одну спеціальність: 19.00.01 – загальна психологія, історія психології. Нині в університеті підготовка аспірантів здійснюється за 15 спеціальностями, з яких 14 спеціальностей відкрито на постійній основі, а на спеціальність 13.00.02 –теорія та методика навчання (географія) здійснено разовий набір. Тобто лише за останні 4 роки ми розширили аспірантуру на 9 спеціальностей, що складає 60 % від загальної кількості спеціальностей. Позитивно також, що після певного спаду розвитку аспірантури у 2009-2012 рр. (чисельність аспірантів в цей період зменшилась з 70 аспірантів до 45), починаючи з 2013 р. намітилася тенденція на покращення розвитку аспірантури. (**Рис 2**). Цьому сприяла активна агітаційна робота відділу аспірантури серед навчальних закладів України, обласних та міських управлінь освіти яка і дала свій позитивний результат. Після вступної компанії 2013 - 2014 рр. кількість аспірантів становить 54 чол.

3. **Відкриття докторантури.** У 2014 році Вчена рада університету вийшла з клопотанням до МОН України про відкриття докторантури зі спеціальності 07.00.01 – історія України і 22 грудня цього року отримала дозвіл. Тепер думаю, у сфері відкриття нових докторантур, черга за філологами та географами.

4. **Досягнення стабільно високого показника загальної кількості публікацій.** (**Рис 3**). У 2014 році було опубліковано близько 1087 найменувань друкованої продукції. З них підручників - 2, монографій – 9, навчальних посібників з грифом МОН України – 12. Так, це трохи менше ніж у 2013 році, коли наші викладачі мали 1168 публікацій, але у розрахунку на одну особу ми маємо стабільно високий результат. Зокрема, якщо у 2005 р. цей

показник складав майже 1,6, а у 2009 р. - 3,4, то у 2014 р. – 3, 6 друкованих праці на викладача за рік.

5. **Позитивна динаміка у сфері отримання патентів.** Якщо до останнього часу у нас у вузі у цій сфері не було помітних результатів і зрушень, то у 2012 р. викладачі університету отримали 6 патентів, у 2013 р. - 8 патентів, а у 2014 р. – теж 8.

6. **Скорочення майже до нуля кількості викладачів університету, які не мають жодної публікації у 2013-2014 рр. (Рис 4).** Порівняно з минулими роками ситуація у цій сфері значно покращилася. Якщо у 2008 р. 59 викладачів університету не мали жодної публікації, у 2010 - 14, то у 2014 р. цей показник становить лише 1.

7. **Поступове відновлення позитивної динаміки у сфері організації наукових форумів. (Рис 5).** У 2014 році кафедрами університету були організаторами та співорганізаторами 12 міжнародних, 23 всеукраїнських та регіональних і 14 вузівських конференцій, семінарів, круглих столів

8. **Помітне покращення кадрового складу викладачів університету (Рис 6).** На даний час в університеті працює 303 науково-педагогічних працівники, в тому числі 29 докторів наук, професорів та 183 кандидати наук, доценти, що становить 71,2% викладачів із науковим ступенем (та вченими званнями). Позитивно, що за останні п'ять років з 2009 по 2014 рік кількість викладачів зі ступенем в нашому університеті зросла на 25%. Зауважу важливу деталь: якісні зміни у кадровому складі відбулися практично на кожному з факультетів вузу. **(Рис 7).**

Рис. 7. Професорсько-викладацький склад Ніжинського державного університету ім. М.Гоголя у 2014 р.

<i>Факультет</i>	<i>Заг. к-ть викл.</i>	<i>Докторів Наук, професорів</i>	<i>Кандидатів Наук, доцентів</i>	<i>Якісний показник 2014 р.</i>
Філологічний ф-т	41	6	32	92,7%
Історико-юридичний ф-т	43	6	30	83,7%

Фізико-математичний ф-т	31	3	21	77,4%
Ф-т іноземних мов	51	1	23	47,0%
Природничо-географічний ф-т	46	6	22	60,9%
Ф-т культури та мистецтв	26	3	15	69,2%
Ф-т психології та соціальної роботи	65	4	40	67,7%
Всього:	303	29	183	71,2 %

9. Позитивні результати у конкурсах студентських наукових робіт. (Табл 8, Табл 9). У 2013 – 2014 н.р. на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт було подано 20 робіт з 7 різних галузей наук. Приємно, що 7 наших студентів (фактично третина) стали переможцями.

10. Поступальне розширення міжнародних зв'язків. (Рис. 8, Рис. 9). Зокрема, якщо у 2008 році викладачі університету співпрацювали з 25 освітніми та науковими установами інших країн, протягом 2009 року - з 46, які належали до 10-и країн ближнього й дальнього зарубіжжя, то протягом 2014 року університет продовжував співпрацю з 63 освітніми та науковими установами 16 країн ближнього й дальнього зарубіжжя. Нині діє 19 офіційних угод про співпрацю університету з навчальними закладами та науковими установами Росії, Білорусі, Грузії, Польщі, Греції, США, Македонії, Казахстану, Литви тощо.

Проблеми у сфері наукової роботи:

1. Відсутність науково-дослідних робіт, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету. Ще недостатньо ефективно ми боремося за міжнародні гранди.

2. Незначна кількість статей з Імак Фактором.

3. Збереження відносно невисокої результативності участі наших студентів у республіканських предметних олімпіадах. Протягом останніх чотирьох років цей показник коливається в межах 3-4 переможців. (**Таблиця 10).**

Щодо участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді маємо дещо нижчий результат в порівнянні з Конкурсом студентських наукових робіт. У 2014 р. у II етапі олімпіади брали участь 24 студенти з 12 спеціальностей та навчальних дисциплін, які представили Ніжинський державний університет. Всього увійшло в першу десятку та було нагороджено грамотами в різних номінаціях 10 студентів.

Призове **III місце** у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Історія» в особистому заліку зайняв студент IV курсу історико-юридичного факультету **Терещенко Максим Олександрович**. У командному заліку Олімпіади з історії студенти історико-юридичного факультету **Терещенко Максим Олександрович та Даниленко Олег Анатолійович** посіли **II місце**. Науковий керівник – к.і.н., доц. **Страшко Є.М.**

Виховна робота

Діяльність університету спрямована на виховання гармонійно розвиненої, високоосвіченої соціально активної та національно свідомої людини, наділеної громадянською відповідальністю, патріотичними почуттями, високодуховної, здатної до саморозвитку й самовдосконалення. Роботу з реалізації молодіжної політики в університеті координує соціально-гуманітарний відділ вузу, який тісно взаємодіє із структурованою вертикаллю студентського самоврядування.

Результатами їх плідної співпраці та взаємодії у звітний період стали:

1. Чисельні перемоги, здобуті творчою молоддю на фестивалях та конкурсах. Зокрема чергову перемогу здобув Хор «Світич», який отримав диплом лауреата на XIX Міжнародному хоровому фестивалі в Провансі в категорії молодіжних академічних хорів (Франція 5-11 липня 2014 рік). *Керівники: Заслужені діячі мистецтв України, професори Л.Ю. Шумська та Л.В. Костенко*

Порадували у минулому році і інші творчі колективи та солісти нашого вузу. Досягненнями в мистецькому напрямку протягом 2014 року можна назвати (**Таблиця 11, Таблиця 12**):

Таблиця 11. Досягнення творчої молоді університету в 2014 р.

1. Студентка II курсу **Клапчук Валерія**, **ГРАН-ПРІ VI** Міжнародного конкурсу фестивалю New Year Stars (29 грудня 2013 року м. Київ.) *Клас викладача Шумського М.О.*

2. Студентка II курсу **Клапчук Валерія**, **ДИПЛОМ ЛАУРЕАТА ПЕРШОЇ ПРЕМІЇ X** Всеукраїнського конкурсу «Класичний меридіан» м. Київ (25 березня 2014р.). *клас викладача Шумського М.О.*

3. Студент 4 курсу **Йотка Я.**, диплом лауреата за зайняте I місце на Всеукраїнському благодійному студентському вокально-хореографічному фестивалю «З Україною в серці» (м. Чернігів 2014) *Клас старшого викладача Курсона В.М.*

3. Студент 3 курсу **Охонько С.**, диплом лауреата за зайняте 2 місце на IV Міжнародному фестивалі-конкурсі дитячої та юнацької творчості «Яскрава країна в Чернігові-2014». *Клас старшого викладача Курсона В.М.*

4. Студент 4 курсу **Йотка Я.**, диплом лауреата за зайняте I місце на Всеукраїнському конкурсі вокального та інструментального мистецтва «Пісенний край» імені М.Кондратюка (листопад 2014 р. м. Полтава). *Клас старшого викладача Курсона В.М.*

5. Студент 3 курсу **Охонько С.**, диплом лауреата за зайняте 2 місце на Всеукраїнському конкурсі вокального та інструментального мистецтва «Пісенний край» імені М.Кондратюка (листопад 2014 р. м. Полтава). *Клас старшого викладача Курсона В.М.*

6. Студент 3 курсу **Охонько С.**, диплом лауреата за зайняте 2 місце на XVII Міжнародному фестивалі-конкурсі «Барви осені» (м. Київ, Європейський університет 27-28.11.2014 р.) *Клас старшого викладача Курсона В.М.*

7. Студентка 5 курсу **Довгаль С.**, диплом за «Гран-прі» на XVII Міжнародному фестивалі-конкурсі «Барви осені» (м. Київ, Європейський університет 27-28.11.2014 р.). *Клас старшого викладача Крутько Н.В.*

8. Студент 4 курсу **Йотка Я.**, диплом лауреата за зайняте I місце на VII вокально-хореографічному конкурсі-фестивалі «Kiev art time – 2014» (6 грудня, 2014, м.Київ)*Клас старшого викладача Курсона В.М.*

Таблиця 12. Досягнення творчої молоді університету в 2014 р.

Здобутки хореографії:

1. Диплом Лауреата I ступеня серед вищих навальних закладів III-IV рівня акредитації у відбірковому турі IV Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П.Вірського (м.Чернігів, травень, 2014)- ***викладач Пархоменко О.М.;***

2. Диплом Лауреата I ступеня у номінації «Народна хореографія», категорії «Молодь» у III Всеукраїнському фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси» (квітень 2014, НДУ ім. М. Гоголя) - ***викладач Пархоменко О.М.***

3. I місце у номінації «Народна хореографія», категорії «17 та більше років» у VII вокально-хореографічному конкурсі-фестивалі «Kiev art time – 2014» (6 грудня, 2014, м.Київ) - ***викладач Пархоменко О.М.***

Диплом Лауреата I ступеня у номінації «Сучасна хореографія» танцювальному колективу «Дивертисмент» у Всеукраїнському благодійному студентському вокально-хореографічному фестивалі «З Україною в серці» (Чернігів, 2014). Керівник: ***Сірякова А.В.***

2. Диплом за 2 місце у номінації «ВТК» на Всеукраїнському фестивалі «Планета» танцювальний колектив «Бурлеск» (Чернігів, 2014 р.) Керівник: - ***Сватенкова Т.І.***

2. **Створення можливостей для масштабного розкриття та розвитку творчого потенціалу студентів через їх участь у загальноуніверситетських виховних заходах.** Такі можливості надає цілий спектр традиційних загальноуніверситетських конкурсів та свят, які є результатом спільної роботи фахівців соціально-гуманітарного відділу, деканатів факультетів, органів студентського самоврядування. Мова йде про свято Дня знань, Дня закоханих, «Нумо, першокурсник», «Міс НДУ - 2015», «Містер університет», Новорічні свята тощо. Традиційною прикрасою мистецького життя вузу вже стали концертні програми до Дня працівників освіти та до свята 8 Березня, які готує факультет культури та мистецтв.

3. Слід позитивно оцінити практику проведення традиційних та зародження нових благодійних акцій, ініціаторами яких є ректорат, профспілкові організації, студентська рада, соціально-гуманітарний відділ, факультети. (Таблиця 13) Мова йде про:

Таблиця 13. Благодійні акції організовані та проведені викладачами, співробітниками та студентами університету

- збір коштів для учасників АТО (викладачі та студенти зібрали понад 40 тис. грн. для потреб армії);
- доброчинні акції (участь у доброчинному концерті для військової танкової частини (м. Ромни), участь у доброчинному Ярмарку творчості «Під Покровською благодаттю»(студрада університету, факультети),
- надання психологічної допомоги військовослужбовцям м. Ромни викладачами кафедри загальної та практичної психології;
- акція «Допоможи ближньому»(факультет психології та соціальної роботи);
- благодійна гра з міні-футболу організована спільно із благодійним фондом «З вірою в серці» при підтримці організацій та закладів Ніжина, Ніжинського району, Чернігівської області та міста Києва (факультет психології та соціальної роботи);
- ярмарка-розпродаж, організована викладачами (Дудченко Г.М. Лейберов О.О.) та студентами (Петренко, Штахура, Баров). історико-юридичного факультету з метою збору коштів для бійців АТО;
- написання листів моральної підтримки бійцям АТО силами студентської громади (факультет психології та соціальної роботи);
- акція «Подаруймо дітям-інвалідам новорічне свято» до Дня Святого Миколая (показ підготовленої студентами за власним сценарієм казки, проведення конкурсів, розваг, вручення дітям зібраних іграшок, книжок і придбаних фруктів, новорічний хоровод і спілкування з вихованцями дитбудинку(в дитячому Будинку – інтернаті на Бережанській, 44а) (філологічний факультет)

- акція «Новорічне свято – кожній дитині» - у соціально-реабілітаційному центрі на вул. Гончарній;
- збір благодійних коштів для Червоного Хреста;
- благодійний концерт на підтримку воїнів у зоні АТО (у міському будинку культури) (студенти різних факультетів)
- флеш-моби, які організовувала студрада університету з метою активізації студентів, спонукання їх бути небайдужими до проблем країни;
- благодійні акції до Нового року, Різдвяних свят, до Дня св. Миколая, Великодня (зіібрані кошти направляються у Ніжинський центр соціально- психологічної реабілітації дітей).

4. **Організація та проведення Музфесту -2014 р.,** який органічно включив у себе три різнопланові концертні програми «Молодь Ніжинщини – захисникам України»; «Миколая зустрічаймо», та «Зимовий профлеш», Хочеться подякувати викладачам факультету культури та мистецтв за активну музично-просвітницьку діяльність.

5. **У напрямку популяризації фізичної культури серед студентів** традиційно проводяться міжфакультетські змагання з футболу, баскетболу та мініфутболу (кубок Кочерги), легкоатлетичних видів спорту, з шашок та шахів, настільного тенісу. В цьому році відмічається співпраця соціально-гуманітарного відділу, кафедри фізичного виховання та профкому. Були організовані матчі з футболу: між студентами, які проживають у гуртожитках, між студентами та працівниками Ніжинського державного університету та студентами НДУ та НАТі.

6. **Запровадження з початку цього навчального року конкурсу "Мій гуртожиток — мій дім"** з метою активізації роботи студентського самоврядування та поліпшення побутових умов проживання студентів у гуртожитках університету.

7. **Позитивно що у регулярному режимі запрацювало студентське кафе «Юність».** Але його потенціал як бази для проведення свят, зустрічей з творчими особистостями, гурткової роботи слід використовувати більш повноцінно.

8. Особливою окрасою цьогорічної літературно-мистецької палітри у роботі НДУ стало святкування 200 – річчя з Дня народження Т.Г. Шевченка: це і зустрічі з видатними особистостями сучасності, письменниками, лауреатами Шевченківської премії в галузі літератури та мистецтва: Леонідом Горлачем, Дмитром Івановим; презентація книг Г.В. Самойленка «Шевченко і Ніжинська вища школа» та О.В. Забарного «Грішниця»; виступ юнацьких та молодіжних творчих колективів Ніжина «Шана Кобзареві» (авторський проект професора Шумської Л.Ю.) тощо.

Разом із тим у сфері виховного процесу є проблеми, які потребують вирішення, зокрема:

- залишається проблемою визначення пріоритетів у діяльності студентського самоврядування: активність цих структур зосереджена здебільшого на організації дозвілля студентів, хотілося б побачити більшу активність студентів у вирішенні питань навчального життя студентів, їх наукових, спортивних досягнень, проблеми дотримання правил проживання в гуртожитках, дисципліни взагалі;

- чекає вирішення і проблема матеріального забезпечення виховної та спортивної роботи в університеті (мова йде про якісні радіомікрофони; освітлення сцени, фотоапаратуру, спортивний інвентар тощо).

Але найважливішою проблемою є недостатня кількість позитивних ініціатив, які б йшли зі студентського середовища.

Фінансово-господарська діяльність

Варто підкреслити, що 2014 р. у фінансово-економічній сфері був надзвичайно складним. **(Таблиця 14.)**

Таблиця 14. Фінансування університету. (тис.грн.)

	Показники	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 прогноз
	Надходження								
I	Фінансування з загального фонду державного бюджету	15167,5	23 154,1	27 726,1	33 796,3	34711,1	39034,2	40962,2	41764,9
II	Загальний обсяг надходжень з спеціального фонду державного бюджету	13022,6	15 503,3	18 074,5	20 703,8	18706,5	16832,6	15613,8	13791,1
2.1	надходження від надання платних освітніх послуг	10661,6	12 160,0	13 346,8	14 838,8	13299,5	11741,4	10302,3	8739,7
2.2	доходи від виробничої діяльності	2309,3	3 251,6	4 648,1	5 747,1	4862,7	4913,2	5167,7	4893,5
2.3	доходи від оренди	51,7	91,7	79,6	117,9	199,7	171,6	143,8	157,9
III	Загальна сума коштів, які отримав університет	28190,1	38 657,4	45 800,6	54500,1	53417,6	56494,6	56576,0	55556,0
IV	Відсоток власних надходжень у річному бюджеті університету	46,1%	40,1%	39,5 %	37,9%	35,0	29,7	27,6	24,8
V	Загальні обсяги річного бюджету університету								
	- % до попереднього року	127,0%	137,1 %	118,5%	118,9%	98,0	105,7	100,1	98,2
	- % до 2007 року	127,0	174,2	206,4	245,6	240,7	254,6	258,5	197,1
	Видатки								
VI	Видатки з загального фонду державного бюджету	15167,5	23 154,1	27 726,1	33 796,3	34711,7	39034,2	40962,2	41764,9
	- оплата праці	9853,8	12 826,1	14 754,2	17 284,1	18838,3	23270,2	25265,1	25837,8
	- виплати студентам	3867,8	9 062,8	12 390,6	14 256,1	14553,8	14254,8	13428,5	13806,7
	- комунальні	943,2	903,7	575,9	2 173,4	1319,6	1509,2	2268,6	2102,6

	послуги								
	- оплата послуг (крім комунальних)	-	-	-	-	-	-	-	17,8
	- витрати на поточне утримання університету	102,7	61,5	5,4	82,7	-	-	-	-
	- капітальні видатки	400,0	300,0	-	-	-	-	-	-
УП	Отримано коштів на видачу студентам кредитів для здобуття вищої освіти	53,8	57,7	-	32,0	-	-	-	--
УП I	Видатки зі спеціального фонду державного бюджету	13081,5	14 555,5	17 260,6	19 003,8	19457,5	16459,8	15023,6	13872,5
	- оплата праці	7627,1	10 096,0	11024,9	12 926,7	12834,1	10945,4	9975,0	9439,7
	- комунальні послуги	759,7	1243,1	1986,5	1202,6	2253,8	2209,8	1712,4	1694,9
	- витрати на поточне утримання університету	3151,6	3233,9	3874,3	5047,7	4132,5	3257,8	2986,1	2563,2
	- стипендії	17,5	6,5	19,4	14,6	1,0	7,3	-	-
	- капітальні видатки	1525,6	439,9	815,3	1913,3	236,9	39,5	350,1	174,7

Ключовими тенденціями фінансово-економічного розвитку університету були:

1. **Різке уповільнення темпів державного фінансування.** Зокрема, якщо в 2008 р. державне фінансування зросло майже на 53% порівняно з попереднім роком, у 2009 – на 20%, то 2014 р. – на 1,9 %.

2. **Посилення проблем у діючій структурі витрат університету.** Так в 2014 р. за рахунок асигнувань з загального фонду державного бюджету 61,8% складають видатки на зарплату, 30,5 % - видатки на виплату стипендій та інших платежів студентам, і лише 5,0 % - на оплату комунальних послуг. На капітальні видатки протягом останніх чотирьох років кошти з загального фонду не виділялись.

3. **Зменшення обсягу доходів спеціального фонду.** Зокрема, надходження до спеціального фонду у 2014 р. порівняно з 2013 р. зменшились на 11,7 %. Основними причинами цього процесу є не лише демографічні

процеси, що суттєво вплинули на кількість наших студентів-контрактників, а й невмотивовано велика кількість відрахувань студентів.

4. Поступальне зростання відсотка долі виплат на заробітну плату в загальному обсязі витрат (Таблиця 15) Зокрема, якщо у 2005 році на виплату зарплати зі спеціального фонду використовувалось 46% коштів спеціального фонду, то за 2014 рік понад 68 %.

Таблиця 15. *Питома вага видатків на зарплату в складі витрат спеціального фонду*

Звітний період	Зарплата та нарахування на зарплату (тис.грн.)	Відсоток витрат із спеціального фонду
2014 прогноз	9439,7	68,0 %
2013	9975,0	66,4%
2012	11198,1	66,5%
2011	12834,1	66,0%
2010	12926,7	68,0%
2009	11024,9	63,9%
2008	10096,1	69,4%
2007	7627,1	58,3%
2006	5852,9	56,7%
2005	4286,0	46,3%
2004	2955,0	36,0%
2003	2220,9	29,8%

Втім, не зважаючи на всі ці негаразди, ми ще міцно тримаємося на плаву, адже попри все в цілому по університету майже 32 % його працівників утримується за рахунок власних коштів вузу.

На виконання умов Колективного договору адміністрацією університету здійснювались виплати доплат, надбавок та матеріальних допомог працівникам університету (**Таблиця 16**).

Таблиця 16 **Фінансування зобов'язань за Колективним договором** (тис. грн.)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 прогн оз	Разом
Надбавки та доплати	1592,3	2325,3	3355,3	3709,5	4162,1	4123,5	4978,1	5166,3	5117,9	34530,3
- в т.ч. надбавки та доплати НПП	1424,4	1968,9	2803,4	2916,8	3043,2	2949,2	3939,8	4117,7	4036,9	27199,4
Матеріальна допомога	355,9	631,4	863,8	904,5	1324,6	918,3	965,0	1232,7	1264,2	8460,4
- в тому числі на оздоровлення допоміжному персоналу	14,9	131,2	142,1	160,9	216,8	-	-	-	-	665,9
Виплати до ювілеїв	25,8	33,4	24,8	68,3	71,8	52,6	81,0	80,9	96,8	535,4
Разом	1974,00	2990,1	4243,9	4682,3	5558,5	5094,4	6024,1	6479,9	6478,9	43526,1

Як бачимо, реагуючи на фінансову кризу ми на 2,5% збільшили видатки на матеріальну допомогу. Акцентую, що не зважаючи на те, що доходи спеціального фонду університету в 2014 р. зменшилися порівняно з 2013 р., адміністрація все ж збільшила фінансування витрат на виконання умов Колективного договору на 4,6 %.

Крім того, У 2014 році університетом перераховано допомогу профспілковому комітету на культурно-масову роботу 0,3% від фонду заробітної плати на суму 27,3 тис. грн. Ми єдині серед вузів Чернігівської області хто здійснює виплати профспілкам.

Важливими напрямками роботи університету є вдосконалення господарчої діяльності, здійснення капітальних та поточних ремонтів, підтримання у належному технічному стані всіх об'єктів вузу (**Таблиця 17**)..

Таблиця 17 Виконані ремонтно-будівельні роботи у 2014 р.

Найменування робіт	
I. Навчальний корпус № 1	
Поточний ремонт фасаду, покрівлі, аудиторій – (4шт)	
II. Навчальний корпус № 2	
Ремонтні роботи спортзалу, ауд. №111, коридорів, ремонт укосів після заміни вікон	
III. Навчальний корпус № 8.	
Поточний ремонт аудиторій (12 шт), коридорів, сходової клітини.	
IV. Гуртожиток № 1.	
Поточний ремонт кімнат (21 шт), коридорів, сходової клітини.	
V. Гуртожиток № 2.	
Ремонт кімнат (12 шт) , коридорів, кухонь, умивальників, сходових клітин, покрівлі	
VI. Гуртожиток № 3.	
Заміна віконних блоків (8 шт.), поточний ремонт кімнат (12 шт) , спортзалу, кухонь, коридорів, фасаду.	
VII. Гуртожиток № 4.	
Поточний ремонт кімнат (6 шт), частковий ремонт сходової клітини, рекреацій , душових, кухонь, фасаду.	
VIII. Котельня госпчастини.	
Поточний ремонт опалення госпчастини	
IX. Медпункт.	
Частковий ремонт приміщень.	
X. Кафе «ЮНІСТЬ»	
Поточний ремонт приміщень	
XI. Їдальня.	
Поточний ремонт приміщень	
XII. Бібліотека вул.Гоголя 4	
Ремонт водопроводу, покрівлі	
XIII. Будинок № 12 3 мікрорайон	
Ремонт сходової клітини	
XIV. База «Лісове озеро» с.Ядути	
Поточний ремонт будинків	
Виконаних робіт по кошторису	990 тис. грн.

Зауважу, що вартість проведених у 2014 р. ремонтних робіт у наших непростих умовах складає майже 1 млн. грн. На жаль, в силу фінансово-економічної ситуації (дефіциту коштів, затримок проплат в Державному

казначействі тощо) суттєво зменшила виробництво наша майстерня (Таблиця 18).

Таблиця 18. Результати роботи майстерні за 2014 р.

Виготовлено:

- **меблевих виробів** 22 одиниць загальною вартістю 11823 грн. (у 2013 р. - 275 одиниць загальною вартістю 124230 грн).
- **столярних виробів** 84 одиниць та 1351,6 м/п і 7,65 м.кв. на суму 40692 грн (у 2013 р. - 112 один. та 1632 м/п на суму 60950 грн.)
- **м/пластикових вікон та дверей** 20 шт. на суму 22240 грн. (у 2013 р. 49 шт. на суму 48720 грн.)

Ми прожили з Вами дуже непростий рік, але наступний за всіма ознаками буде не легшим. Хоча є й приємне – адже нашому вузу наступного року виповнюється 210 років. Я б виділив для реалізації колективом університету в 2015 р. сім пріоритетних завдань. (Таблиця 19)

Таблиця 19 Пріоритетні завдання на 2015 рік.

1. **Створення університетської програми забезпечення якості освіти** (організаційна перебудова навчального відділу; регулярний моніторинг якості викладання та знань студентів; внесення пропозицій щодо необхідності методичних, організаційних, кадрових коректив у навчальний процес тощо).

2. **Всебічне зміцнення кадрового потенціалу університету** (розширення спектру спеціальностей аспірантури та докторантури).

3. **Запровадження у 2015 р. рейтингу викладачів з метою створення на кафедрах, факультетах та університеті в цілому здорового конкурентного середовища.** Базові принципи рейтингу:

- прозорість – простота системи показників та можливість легко їх перевірити;
- достовірність – можливість отримання достовірної та підтвердженої інформації;
- змістовність та повнота системи показників – можливість одержати повну інформацію про цілісну діяльність викладача на підставі сформованої системи показників;

- доступність – забезпечення простоти сприйняття методики та вільного доступу до неї тих, для кого вона призначена.

4. Розширення спектру спеціальностей бакалаврату та магістратури.

5 Модернізація та осучаснення бібліотеки (переформатування структури, зміна форм і методів роботи, ставка на інформатизацію бібліотечної справи).

6 Посилення позицій університету в інформаційній сфері (радикальна модернізація та оптимізація сайту університету, створення загальноуніверситетської бази контактів у ЗМІ, формування поетапної програми покращення наших показників у Міжнародному рейтингу Вебометрикс тощо).

5. Стимулювання активності у боротьбі за міжнародні гранди.

6. Посилення ролі студентського самоврядування в університетських справах (контроль за якістю надання освітніх послуг, боротьба з хабарництвом, дотримання дисципліни у гуртожитку, боротьба з палінням тощо).

7. Поетапна модернізація теплової та електромережі університету. Поєднання режиму економії з пошуками нових джерел фінансування.

Шановні колеги ! Насамкінець хотілося б сказати, що у нас з Вами попереду дуже не простий рік. Окреслюючи перспективи 2015 р., Президент України Петро Порошенко у одному зі своїх грудневих виступів підкреслив: "Ні молочних рік, ні кисільних берегів, на жаль, обіцяти не можу. Наступний рік для країни буде надважким". До слів Президента можу лише додати: так, у 2015 році нас чекають дуже не прості часи, але колектив нашого університету вже неодноразово доводив, що за своїм потенціалом він здатний долати серйозні перешкоди та адекватно відповідати на виклики часу. І я у глибоко переконаний у тому, що у нас з вами вистачить розуму і сил щоб подолати всі труднощі та незгоди. Слава Україні !